

"Kanatlarım kırıldı,
yoksa acayip uçacaktım."

insanlar ikiye ayrılır:

BEN ve Diğerleri

SEDA ŞENER

CARPE
DIEM

İnsanlar İkiye Ayrılır: Ben ve Diğerleri

Yazar: Seda Şener
Yayın Yönetmeni: Sibel Talay
Kapak Tasarımı: Sefer Koçan
Mizanpaj: Nur Kayaalp

Carpe Diem Kitap

Yayın No: 240
Genç Kurgu Kitaplığı
1. Baskı, İstanbul, Kasım 2014
4. Baskı, İstanbul, Şubat 2020
Yayıncılık Sertifika No: 45585

ISBN:

ISBN: 978-605-144-115-3

Lacivert Yayıncılık Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Cağaloğlu, Alemdar Mahallesi,
Alayköşkü Caddesi, No:5 Fatih / İstanbul
0212 511 24 24
kitap@carpediemkitap.com

carpediemkitap.com
facebook.com/carpediemkitap
instagram/carpediemkitap
twitter.com/carpediem_kitap

Baskı ve Cilt:
Sistem Matbaacılık
Davutpaşa, Yılanlı Ayazma Sokak, No:8
Topkapı / İstanbul
0212 482 11 01
Matbaa Sertifika No: 45585

© Bu kitabın tüm yayın hakları, anlaşmalı olarak
Carpe Diem Kitap, Lacivert Yayıncılık
Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'ne aittir.
İzinsiz yayılamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

“Okuduğün
her şeye
hemen
inanacaksan
hiç okuma
daha iyi...”

Hatırlamadığım milyonlarca anı var. Peki, hatırlayabildiğim en eski an hangisi? İlk hatıram?

Böyle söyleyince insanın sahip olduğu en kıymetli şey gibi geliyor... Ama o kadar da abartmayalım! Bak-sana benimkine:

Bir evdeyiz, evin balkon kapısına doğru yaklaşıyorum. Annem ve anneannem balkondalar. Oturmuş yün çırpıyorlar. Yorganların içi her yaz boşaltılıyor.

Bir zamanlar bir koyunun olan yünlerle dolu balkon... Ama yani öyle böyle değil, tıka basa dolu...

İkisinin de ellerinde birer oklava. Havaya kaldırıyorlar, sonra bir hışımla yünlerin içine daldırıyorlar.

Yünler dağılıyor. Bir kısmı oklavada kalıyor. Kalanlar tekrar yığınının içine bırakılıyor...

Sonra baştan başlıyor. Böylece tüm kış, sıkış pıkış olan yünler havalanıyor.

Bu sahne aklımda kalmış.

Sanıyorum ki çok küçüktüm ve annem diyor ki onları orada, öyle gördüğümde korkudan ölecekmişim. Yünlerin annemle anneannemi yediğini düşünmüşüm.

İlk hatırladığım sahne biraz daha sinematografik olsaydı benden bir yönetmen falan çıkardı belki. Ama eldeki bu...

Anneannemin ilk anımda ne işi var?

Anneannem işte öyledir. Nereden çıkacağı belli olmaz. İlk anına da girebilir, ilk rüyana da, okul mezuniyet balona da!

Ne yapar oralarda?

Muhtemelen temizlik yapar. Anneannem çok titiz kadındır. Güçlüdür, serttir. Yaşlanır ama ihtiyarlamaz. Sever ama söylemez. Ve bize ne zaman gelse evde sıkı-yönetim ilan edilir. Evimizin ve her yerin sultanı odur.

Çeyizlik danteller bir gecede her yere yayılır. Onlar anneannemin askerleridir.

Televizyonun üzerine bile bir tane örtülür. Hatta bilgisayarın üzerine de...

Dolaplarda her şey boy sırasına göre dizilir. Her şeyin mutlaka bir yeri olur ve her şey kesinlikle yerine geri konur. Düzene uymayanı anneannem gelir bulur!

Annem, o geldiğinde birden çocuk oluverir. Benim ona yaptığım ne varsa o da annesine yapar. Herkes birdenbire birbirine dönüşüverir.

Öyle gecelerde annem gelir bizle dertleşir. Ve bir anda kendini çocukluğunda buluverir.

“Ben daha on üçümdeydim. Annem her sabah kalkar tüm evi yıkardı.”

“Evi mi yıkardı?”

“Evet fırça ve arap sabunuyla yıkardı. Evin her yeri taşı. Taştan yükselen o koku genzime dolardı. Bayırdım.”

“İyi de su nereye akardı?”

“Dışarı... Merdivenlerden sokağa dolardı. Sokağı köpüklü bir su birintisi kaplardı.”

“Sonra?”

“Ne sonra?”

“Nasıl kururdu?”

“Güneş! Güneş iki saate kalmaz tüm suyu içerdi.”

Annem böylece başlardı anneannemi anlatmaya.

Hepimiz bir yatakta kucak kucağa sabahlar, sabah ezanıyla birlikte uyuklardık. Anneannem kalkar abdest alır ve hepimiz için dua ederdi. Bizimse bir yerlerimizde pireler uçuşurdu.

Anneannem hiç yaşlanmazdı. Nüktedandı. Yani şakacıydı işte. Soranlara da şöyle derdi: “İnsanlar üçe ayrılır: Çocuk, genç ve maşallah iyisin.”

Benim için de bir zamanlar insanlar ikiye ayrılırdı: Ben ve diğerleri...

Sanırım o sıralar dünyanın sekizinci harikası bendim. Oysa kendimi sık sık kendimden nefret etmenin eşiğinde bulurdum. Kendimle ve her şeyle kavgalıyım.

Bir an önce kendi başıma yaşamalıyım. Aklımda yalnızca bu vardı. Adımı sorsalar, “Ben kendi hayatımı kurucam!” derdim.

Bu mevzuya o kadar takmıştım ki sırf bu yüzden üniversiteyi İstanbul dışında okumaya karar verdim.

Tek kişilik bir ülkeydim. İçimde milyon kişilik bir halk vardı. kimseyi çok konuşturmuyordum. Tüm seçme ve seçilme hakları ikinci bir emre kadar kaldırılmıştı.

Buralardan gidecektim. Sınava giren bir buçuk milyon genç, benim bulunduğum şehre gelmek için yarış atı gibi koşturuyordu. Ben ise arkama bakmadan kaçmaya çalışıyordum. Bunda bir tuhafılık vardı.

Üniversite giriş sınavı bir gardiyan gibi başımdaydı. Ve ben sınavı gerçekten de pek umursamıyordum.

Bana göre bu sınav işlerini herkes fazla abartıyordu. O kadar da zor olamazdı. Günler, geceler boyu test çözersem aklımı kaybederdim. Ben de herkes gibi güzelim hafta sonlarımı dershaneye gömüyordum. Tabii babam da bir yığın parayı müdürün eline sayıyordu.

Ders çalışmayı sevmiyordum ama hocalar fena değildi. Dersleri dinliyordum. Hayatımı ve babamın parasını çöpe atacak kadar da aptal değildim. Formül basitti. Dersi dinle, biraz test çöz, konuyu kap, oylanma, devam et...

Yine de evdekiler üzülmesin diye akşamları odamda takılıyordum. Genellikle önümde test kitabı açıktı. Arada bir iki test çözüyor; geri kalan vakitte acayip maceralı, hatta biraz entrikalı kitaplar okuyordum.

Kitabımı, test kitabının içine sıkıştırıyor, annem odaya gelince küçük bir hamleyle iki kitabı ters düz ediyordum. Tabii kitap okurken anneme yakalandığım da oluyordu. Bilirsin, tüm anneler doğuştan dedektiftir.

Annem, “Bırak şunları Ada! Testini çöz, sanki seni sınavda bu kitaplar kurtaracak!” diyordu.

Annelerin duaları kabul olurmuş. Gerçekten de beni sınavda o kitaplar kurtardı.

Çünkü zihnim acayip açıktı. Sherlock Holmes’la onca cinayet çözmüş olan beynim, üniversite sınavının alengirli problemlerini kolaylıkla alt etmişti.

Üstelik sürat motoru gibi hızlı okuyordum. Tek rakibim Türk Hava Yolları’ydı! Radara bile aklını kaçırtırdım. Yine de kimseye yaranılmıyordu işte.

O sıralar deneme sınavlarında aldığım puanlar iktidara oynuyordu. Ama annem aldığım puanları görünce, “Aferin anasının kuzusuna!” diyeceğine fırsat buldukça konuya komşuya, halaya teyzeye, pazarcıya eczacıya, “Bizimki hiç çalışmadan bilmem kaç puan alıyor. Zeki aslında ama hiç çalışmıyor, ah bir de çalışsa...” masalını anlatıyordu.

Bu masal son derece gerçektir. Yıllarca üstüme yapışacak ve bir yerden sonra ayağıma dolanacak olan ‘zeki ama çalışmıyor’ hırkasını kendi ellerimle örüyordum.

Arkadaşlar için ibretlik bir örnektim. Hocalarla iki bisküvi arasındaki enfes krema kadar iyi geçiniyorduk. Teneffüste test çözmek yerine okuyor, arada bilmiş laflar ediyordum.

Tabii dört yılın sonunda bu hale gelmiştik. Başlarda işler hiç de böyle değildi. Benim adımları bile bilmezlerdi.

Notlarım ne kötü ne de şahaneydi. Ama seviye belirleme sınavlarında ilk ona imzama atıyordum.

Bana çölde penguen görmüş gibi bakıyorlardı. Bazı teneffüsler sıramın altına bakarken yakaladığım Meraklı Melahatlar oldu. Hatta inanmazsın çantamı bile karıştırdıklarını gördüm.

Birinci olmaya doğru gidiyordum, ama bir zamanlar kantin sırasında ayağına basılmaktan nasırı çıkan bir biçireydim.

Neymiş efendim, bir dedikodu dolaşıyormuş. O romanların içinde ben test saklıyormuşum. Bunun başka bir izahı olamazmış.

Yol kitabı,
iř kitabı,
bařucu kitabı...

Bir de
tüm bunların,
uęruna
okunduęu
bir kitap
var!

Bir gün okuduğum kitaplardan birini bırakmak için kütüphaneye gitmiştim.

Kitaplık kolu çocuk beni bir güzel kalayladı. Yani gerçekten de işlevi yalnızca kitapları raflara yerleştirmek olan biri olduğu için bu adı ona hep çok yakıştırmışımdır. Kitaplık kolu!

Elindeki kâğıdı salladı. “Niye geç getirdin bunu? Sırada bu kitabı bekleyen kaç kişi var, biliyor musun!”

“Hı?!”

Elindeki kâğıdı kaptım. Bir de ne göreyim sınıftaki cicişler, “Bu kitaplarda bir hikmet mi var?” deyip benim okuduğum kitapları almak için sıraya girmişler.

Ne olduğunu sanıyorlardı bilmiyorum ama bu kitap, asla o sandıkları şey değildi.

Belki bazı işlerine yarayabilirdi. Mesela kafalarına koyup düşürmeden yürümeye çalışabilirlerdi. Bu da onlar için az bir fayda değil!

Çünkü o kitapta gerçekten de bir numara yoktu. Az şey anlatarak en çok sayfa doldurma ödülü verilebilecek, üçüncü sınıf bir yazarın, popüler bir kitabıydı.

Peki, ben bu tür kitapları niye mi okuyordum?

Tek bildiğim şeydi: Fevkalade yalnızdım!

Yani neredeyse yalnızlıktan acı falan çekiyordum. Ne okuduğumun önemi yoktu. Sınav vampiri de umurumda değildi.

Ergenlik denen belaya bulaşmıştım. Yalnızlık, bir sülük olarak boynuma yapışmayı seçmişti. Ve kanımı son zerresine kadar emmeye yeminliydi.

Belalı âşığım gibiydi. Zaten ancak yalnızlık, benimle karasevdaya düşerdi.

Zamandan, mekândan ve işte aile, arkadaş gibi şeylerden, yani aslında herkesten kurtulmak istiyordum.

'In to the Wild' yani 'Yabana Doğru' kitabını o sıralar okumamıştım.

Hani 'Vahşi Yaşam' diye filmini yaptıkları... Ama aşağı yukarı öyle bir şeyler düşünüyordum.

Filmdeki çocuğun kıyak bir babası vardı. Bilmem kaç yüz bin doları çocuğun eline keş olarak saymış ve "Al bununla güzel bir yerlerde oku" demişti.

Bunun Türkçesi, "Diplomayı kap, devlete kapağı at" demektir.

Çocuk ise arıza bir tipti. Babasının verdiği parayı yaktı.

Bildiğın çakmakla, benim ömrümde bir arada görmediğim kadar çok yüzlük banknotu tutuşturup arabasını da kum yığınının bozma bir çölde terk edip topladı.

ocuk biraz fazla romantikti. Alaska'ya mı, nereye gidiyordu.

Dedem olsa, "Soğuga delikanlılık olmaz aslanım!" der onun façasını aşağı alırdı. Ama artistlik yapacak ya, gitti çayırın ortasında karların altında kalmış bir karavana kuruldu.

Açlıktan imanı gevreyince çalı ırpı yemeye başladı. Zehirli otlardan biri yüzünden de nalları dikti. Onca artisliğe böyle son... Peh!

Sanırım bu filmin yönetmeni tam annemin kafasındandı. Adam resmen gençlere, "Oturun oturduğunuz yerde!" mesajı veren bir film yapmıştı.

Gitmeye dnden razıydım da öyle romantik şeyler bana gelmezdi. Yani hele paraları yakmak falan... En kötü gider iki yetim sevindirirdim, bari bir hayrım dokunsun.

Sefillikle artizlik tek koltuga sığmayan iki karpuzdu. Ve sonuçta bir filmin içinde değildik.

Yařamak bir kalp ağırsına dönüyordu. İnternet yalan dolan ve imajlar yığımıydı. Kedi videoları ve komikli resimlerden hiç bahsetmeyeceğim. Bilgisayarın yanına yaklaşınca burnumu tıkamadan geemiyordum. Televizyon bir sirke dönmüştü. Bunu öylesine söylemiyorum. Gerçek anlamıyla sirkten farksızdı.

Okeye dördüncü olarak köpeğini bulanlar, burnuyla flüt çalarken ayağıyla başını kaşıyanlar, fil taklidi yaparken amuda kalkanlar, tek ayak üstünde dolma saranlar, ağzından ateş çıkaranlar, iş makinasıyla diş çekenler, başıyla tuğla kıranlar, kadın kılığındaki ucubeler, falanlar filanlar...

Ve daha kafama sürmenajdan başka çare bırakmayan, yetenek diye yutturulan türlü rezillikler...

Bir adaya doluşup açlıktan birbirlerini yiyenler, evlenmek için saç baş yolan evde kalmış ablalar, abiler, 'kim, kiminle, nerede?' konulu diziler, 'açıkta bir şey mi var?' temalı yarışmalar falan...

Anlayacağın tüm yollar tükenmişti ve ben ayvayı yemiştim.

Ev beni basıyor, kapıyı gına adlı baş belası çalıyor, limon gibi sıkılıyordum.

Kendimi nedensiz bir ev hapsine sokmuştum ve beni kurtaracak bir beyaz atlı bir prens falan bekliyordum. Sonuçta biz masallardan böyle öğrenmiştik değil mi?

İnanmayacaksın ama o prens geldi. Yalnız kendisinin birkaç kusuru vardı:

Ölüydü, Rustu ve bana 'Yeraltından Notlar' adlı bir mektup getirmişti.

Evet, o meşhur Dostoyevski ile tanıştım.

Çıkıp yollarda uzun uzun yürüyüşler yaptığım zamanlardı. Kaldırımları karış karış tanıyor, sokakların gözüm kapalı haritasını çiziyordum. Ama nereye gidersem gideyim, deplasmandaydım.

Bir ara sinemaya heves ettim. Can sıkıntısına birebirdi. İyi, kötü film ayırt etmiyordum. Üç saatimi ve harçlığımı beyaz perdeye gömüyordum.

Kuzenlerden biri sinemada çalışıyordu. Mısırlar bedavaya, biletler yarı fiyatına geliyordu. Sonunda Holivud'a sövmeden duramaz hale gelmişim ki sinemaya mısır patlatma makinesi alındı ve amcamın kızını işten çıkardılar. Zaten bende de paralar suyunu çekmişti.

Ve tam da o sıralar dedem öldü.

Dedeler ölüm halayının başını çektiğinden buna şaşırmadık. Fakat şaşırtıcı olan dedemin nerede öldüğüydü.

Kendisi yetmiş iki yaşlarında bıçkın ve haylaz bir delikanlıydı. Kibritten gemi, boncuktan kuş yapmayı iyi bilirdi. Ve öldüğünde cezaevindeydi. Yani bildiğin mahpustaydı.

Ah dedem! Film gibi adamdı. ‘Nasıl yaşarsan öyle ölürsün’ün ispatıydı. Onun içinde bir maceraperest, bir çılgın âşık, bir serseri, bir kaçık vardı.

Bir zamanlar anneannemi köy çeşmesinin başında görmüş ve onu helali yapmaya karar vermiş. Dedem yirmi beşinde, anneanem on beşindeymiş. İki yana örülü saçlarıyla anneannem bir afetidevranmış. Tabii onu gören dedemin dibi düşmüş.

Dedem o sıralar yalnızlığının fevkinde... Başında ne annesi ne de babası var. Yani aslında babası varmış ama üvey annesi aileyi talan etmiş, babasını dut yemiş bülbüle çevirmiş.

Dedem bir kopuk uçurtmaydı. Oradan oraya dolaşyordu. Daha beş yaşındayken, “Hadi yavrum bak başının çaresine...” dendiğinden ahırda yatmaya başlamış.O yüzden düşmesini de, düştüğü yerden kalkmasını da âlâsıyla bilirdi.

Yirmi beşine geldiğinde feleğin çemberinden çoktan geçmiş, hayatın sillesini okkalıca yemiş. Ve anneannemin gönlünü çalması da üç günü bile bulmamış.

Gönül hırsız Sefer ile çeşme güzeli Sultan bir gece ansızın pılyı pırtıyı toplayıp köyden kaçtığında, annesi yedi gün yedi gece Sultan’ı arayıp sormuş.